

Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů v Praze – zal. 1922**Věstník****č. 232**

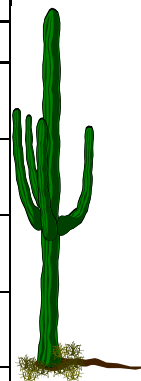
15. 11. 2018

1. Přednášky:

Konají se ve Velké geologické posluchárně UK, Albertov 6, Praha 2

Každý 3. čtvrtek v měsíci, začátek v 18.00 hod., sál otevřen od 17.30 hod.

Termínový kalendář na rok 2018					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Listopad	7.11.	7.11.	16.11.	16.11.	J. Janda – Sukulenty jako bonsaje
Prosinec	5.12.	5.12.	21.12.	21.12.	Tradiční vánoční schůze – kvíz, spolkový program
Termínový kalendář na rok 2019					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Leden	8.1.	8.1.	17.1.	17.1.	P. Heřtus - Guatemala, země sopek a tillandsií
Únor	5.2.	5.2.	21.2.	21.2.	T. Procházka - Sukulenty Little Karoo, JAR
Březen	5.3.	5.3.	21.3.	21.3.	L. Kunte – Mexiko 2017
	30. 3. 2019 – Sympozium				
Duben	2.4.	2.4.	18.4.	18.4.	M. Tvrdík – Gymnocalycia výběr
Květen	7.5.	7.5.	16.5.	16.5.	K. Šlajs – Jak jsem potkal Echeverie
	8. 5. 2019 – Spolkový zájezd				
Červen		4.6.	18.6.		
	31. 5. – 15. 6. 2019 – Výstava				

2. Zprávy z výboru**2.1 Předseda**

Rozhodl jsem se vzhledem ke svému věku omezit svou činnost v našem pražském Spolku a od 31. 3. 2019 se vzdát funkce předsedy Spolku. Ostatní činnosti budu dále provádět ve stejném rozsahu jako dosud (rozesílání časopisů, evidence členů, úschova fundusu výstav, zajištění materiálů pro malý prodej při výstavách apod.). Rovněž sídlo Spolku může zůstat zatím na mé adrese. Tuto skutečnost jsme probrali na schůzích výboru Spolku, a z toho vyplynulo následující.

Obracíme se na vás, členy Spolku, a žádáme vás o pomoc při práci a zajištění činnosti našeho Spolku. Hledáme zájemce o funkce ve výboru Spolku s perspektivou práce na několik příštích let. Jde o tyto funkce:

- **předseda Spolku**
- **jednatel** (stávající asi přejde na funkci předsedy) – pomáhá zajišťovat přednášející pro pravidelné čtvrteční přednášky (vždy 3. čtvrtek v měsíci), které také dle možností zahajuje a zakončuje,

pomáhá se zajišťováním přednášejících na pravidelném březnovém sympoziu a s organizací tohoto sympozia; sestavuje Věstník (4krát ročně) – obstarává do něj příspěvky a informace; dále ve spolupráci s předsedou řeší aktuální problémy apod.

- **knihovnik-půjčovatel** našich knih 2krát měsíčně v naší knihovně v Botanické zahradě Na Slupi, má na starosti i sledování a nákup novinek
- **hlavní garant** našich oblíbených výstav (jaro a podzim) – plán rozsahu výstavy, zajištění vystavovatelů, účast při instalaci a likvidaci expozic apod.
- **archivář** – zajišťování a archivování dokumentů, jejich evidence, třídění, ukládání, případně jejich publikování
- **webmaster** – aktivní propagování a publikování naší spolkové činnosti na moderních informačních sítích

Nové případně zájemce ještě chci upozornit, že se výbor schází jen 1krát měsíčně, vždy první úterý v měsíci (kromě letních prázdnin) od 17 hodin v místnosti, kde máme knihovnu, v BZ Na Slupi. Schůzka většinou netrvá déle než 1 hodinu.

Jelikož jsme největším kaktusářským spolkem nejen v Česku a na Slovensku, ale určitě i v Evropě, a možná i na světě, sdružujeme třetinu platících členů Společnosti, bylo by dobré, aby náš Spolek fungoval i nadále co nejlépe. Žádám vás proto, abyste pokud jen trochu můžete, pomohli.

Předseda Ing. Ivan Běťák

2.2 Členské příspěvky – časopis Kaktusy 2019

VELMI PROSÍM O DODRŽENÍ TERMÍNU A TĚM, KDO I LETOS POŠLOU NĚCO NAVÍC, PŘEDEM DĚKUJI.

Přílohou tohoto čísla Věstníku, letos posledního, je složenk A-V s Vaším evidenčním číslem (var. symbol) pro zaplacení příspěvku na rok 2019.

Členové nad 70 let 270,- Kč

Ostatní členové minimálně 340,- Kč

Jen Věstník 70,- Kč

Tak jako v minulých letech necháváme na Vás, jakou výši členského příspěvku nám pošlete. Máme radost z toho, že je členská základna našeho klubu trvale vysoká a činí více než 500 platících členů a z toho již více než 60 % platí více než minimální částku. Výbor je Vám všem, komu to situace umožňuje, vděčen. Nám všem to pomáhá udržovat činnost klubu na vysoké úrovni – zahraniční hosté na sympoziu, doplňování knihovny o většinu odborných novinek z celého světa (stav knihovny je více než 2250 knih), zajištění záznamu většiny přednášek na video, pořádání a dotování zájezdů. Jako jediný klub umožňujeme členům nad 70 let platit jen cenu časopisu bez poštovného.

Příspěvky je možné platit na přednáškách nebo pomocí poukázek či bankovním převodem. Je vhodné platit obratem, nutné je dodržet **termín 15. 1. 2019** (termín klubové objednávky u dodavatele).

Útržky složenk (i případný bankovní výpis) slouží jako legitimace.

Vy, kteří platíte bankovním převodem, nezapomeňte **uvést své evidenční číslo jako variabilní symbol** a zaplaťte **do 15. 1. 2019**.

Ivan Běťák, předseda

2.3 Knihovna SPKS je Vám k dispozici!

Naše spolková knihovna je otevřená všem členům, i korespondenčně. Věnujeme část spolkového rozpočtu na neustálé doplňování knihovny.

Těšíme se na shledání s vámi v pravidelných dnech – každé první úterý v měsíci od 16 do 17 hod (v tento den následuje výborová schůze) a 3. čtvrtek v měsíci, od 16.30 do 17.30 hod (následuje přednáška).

Nabízíme DVD záznamy z našich přednášek, přednášku Vám vypálíme na DVD a po zaplacení poplatku je vaše na věky.

3. CO BYLO

3.1 Podzimní výstava kaktusů a sukulentů v Praze 6. 9.–16. 9. 2018

Výstava se opět konala v horním skleníku Botanické zahrady Univerzity Karlovy. Návštěvnost byla obdobná jako již několik let (1200 platících návštěvníků).

Výstava opět představila pestrý soubor druhů, část s většími rostlinami byla plná zajímavých kaktusů i sukulentů hlavně díky př. P. Heřtusovi. Malý prodej měl pro návštěvníky kromě velkého výběru tilandských sortiment kaktusářských potřeb a pomůcek, doplněný literaturou, staršími čísly časopisů a Speciálů a Atlasy kaktusů.

–IB–

3.2 Přednáška 20. 9. 2018 – Pavel Tůma – Mexiko 2017 – výprava za astrofyty a echinomastusy

První pražská přednáška P. Tůmy v Praze s podtitulem za *Astrophyty* a *Echinomastusy* popisovala mexickou cestu, kterou absolvoval v květnu 2017. Tato dosti neobvyklá doba pro mexickou cestu, kdy většina rostlin ještě nekvete a plody jsou již dávno pryč, byla načasována za účelem pozorování rostlin rodu *Echinomastus*. P. Tůma nás provedl po stanovištích Mexika, kde se poměrně důkladně zabýval variabilitou rodu *Stenocactus*, která je značná. Zdá se, abychom dosáhli kvalitního otrnění rostlin, není hlavním faktorem teplota prostředí, ale přístup čerstvého vzduchu. Na mnoha obrázcích jsme viděli i variabilitu *Echinocactus horizontalonius*, nádherné otrnění *Ferocactus latispinus*, variabilitu otrnění *Mammillaria guelzowiana*. Fotografie rostlin byly prokládány panoramatickými snímky krajiny a obrázky zapadajícího slunce. P. Tůma nás seznámil s málo viděnou *Mammillaria gasseriana*. V druhé polovině přednášky jsme se dobrali k rostlinám prvního avizovaného hlavního tématu, k rostlinám rodu *Astrophytum*. Jako první nám byla představena rostlina, o které si P. Tůma myslí, že je opravdové *A. crassispinum*, další skvěle vytrněné rostliny byly *A. senile* v. *aureum* a *capricorne*. Poslední rostlinou přednášky, kterou jsme viděli, byla *Lophophora fricii*. Poté vypršel čas určený pro přednášku (na echinomastusy někdy příště – určitě se domluvíme).

L. Berka

3.3 Přednáška 18. 10. 2018 – Lumír Král – Patagonie

Jako přednášejícího se nám do Prahy podařilo získat hosta z „dalekého východu“ ze Slezska, nositele Zlatého Alberta pana Lumíra Krále. Lumír je znám hlavně jako dlouholetý tvůrce velmi kvalitního ostravského kaktusářského věstníku Ostník, do celostátního povědomí se zapsal rovněž jako tvůrce speciálů o rodech *Austrocactus* a *Pterocactus*. Tyto dva rody byly hlavní náplní přednášky, kterou Lumír zahájil přehledem rodů patagonských kaktusů: *Gymnocalycium*, *Notocactus*, *Austrocactus*, *Pterocactus*, *Maihuenia*, *Maihueniopsis*, *Trichocereus*, *Pyrrhocactus*. Celá přednáška byla doprovázena velmi kvalitními fotografiemi, které předváděly rozmanitost a variabilitu jednotlivých v Patagonii se vyskytujících druhů kaktusů, vše bylo doprovázeno velmi kvalitním zpracováním prezentace, včetně přehledných mapek. V rodech *Austrocactus* a *Pterocactus* nám byly představeny jednotlivé dosud popsání druhy, včetně jejich rozšíření a variability. V závěru přednášky nám Lumír poskytl návod jak tyto rostliny pěstovat, sám je má v otevřeném nevytápěném skleníku. Mimo kaktusů byla přednáška doplněna i fotografiemi jiných rostlin z Patagonie, např. *Auracaria aracana* (jehličan), různé druhy zemních orchideí a Lumírovy oblíbené violy, např. *Viola magellanica*. Lumíre, díky za skvělou přednášku, určitě se v pražské přednáškové síni ještě potkáme.

L. Berka

3.3 Čtvrté setkání přátel sukulentů ve Skochovicích 25. 8. 2018

V sobotu 25. 8. proběhlo ve Skochovicích u Vraného nad Vltavou již čtvrté setkání přátel sukulentů, pořádané středočeskou podsekcí SPS. Manželé Malířovi zajišťovali klidné žaludky pětadesáti účastníků akce, divizní velitel Jirka Hadamovský bezchybný chod všech technických zařízení a na vše dohlížel Ota Melichar.

Letošní akce, tradičně pořádaná v místní hasičárně byla věnována Miloši Formanovi.

Po ranní burze dvanácti prodejců rostlin zahájil první, bez mála dvouhodinovou přednáškou Sukulenty Mexika Karel Šlajs. Po něm kurátor univerzitní botanické zahrady v Praze Na Slupi Tomáš Procházka pohovořil o prýšcích Malého Karoo, které viděl letos v zimě. V polední části představila kuřecí řízky

Jana Malířová. Odpoledne vyhlásila předsedkyně Radka Matulová nejkrásnější rostlinu v sále – zygosycios Josefa Soukupa.

Následovala repríza loni úspěšného filmu Jirky Hadamovského Dikobraz – born free.

Akci tradičně uzavřelo losování bohaté literárně rostlinné tomboly.

Ota Melichar

4. Předseda Spolku Ing. Ivan Běťák slaví 80. narozeniny

Vážení přátelé, pěstitelé kaktusů a sukulentů,

rád bych se na chvíli zastavil u významné události, kterou je životní jubileum předsedy Spolku pěstitelů kaktusů a sukulentů v Praze, našeho kamaráda pana ing. Ivana Běťáka, který se 16 října 2018 dožil 80 let. Vzhledem k dobrému zdraví, tělesné i duševní kondici, je i v relativně vysokém věku stále plný energie a rozsah jeho činnosti v různých oblastech jeho zájmů je nevyčerpatelný.

Pokud se budu věnovat našim oblíbeným kaktusům, tak Ivana tato záliba pronásleduje za výrazné podpory rodičů již od útlého dětství. Nezanedbatelné nejsou ani impulzy k pěstování kaktusů, pocházející od brněnského zahradníka a významného brněnského pěstitele kaktusů pana Fleischera, přítele rodiny Běťákových.

Vrátím-li se do současnosti je Ivan dlouhodobě činný v SPKS Praha, nejprve jako místopředseda a od roku 1992 zastává nepřetržitě funkci předsedy Spolku. Po celou tuto dobu je vůdčí osobností spolkového života, bez kterého se činnost Spolku neobejde. Významnou kapitolou jeho spolkových aktivit je účast na organizování pravidelných každoročních jarních a podzimních spolkových výstav, pořádaných ve spolupráci s Botanickou zahradou Přírodovědecké fakulty UK. Samozřejmostí je i spoluúčast na udržování kontaktů se zahraničními kaktusářskými společnostmi a pěstiteli kaktusů, například prostřednictvím každoročních symposií, která pražský Spolek pořádá. Je také členem vedení Společnosti českých a slovenských pěstitelů kaktusů a sukulentů a to jako jednatel a vedoucí redakční a vydavatelské rady. Ivanův podíl na česko-slovenském kaktusářském spolkovém dění byl v roce 2011 korunován obdržením nejvyššího kaktusářského ocenění – Zlatého Alberta.

Ivan není pěstitelům výhradní skupiny kaktusů s úzkou specializací. Všechno u jeho sbírky s velkým záběrem v pěstování byla zřejmá i na letošní výstavě kaktusů, kde byly vystaveny jeho velmi staré a nejlepší rostliny, kterých si velmi cení. Ty jsou pěstovány v několika sklenících, a jak už to u kaktusářů bývá, pokud se nevejdou do skleníků tak se pěstují volně na zahradě u domu.

Těchto pár řádků nemůže postihnout všechny Ivanovy životní zájmy; mimo pěstování kaktusů však nemůžeme pominout činnost ve spolku sběratelů minerálů, kde je aktivním členem Sekce mineralogie přátel Národního muzea, aktivně také pracuje i v Českém klubu sběratelů lastur. Nesmírně důležitým článkem Ivanova života je jeho rodina, nemalou část svého času věnuje svým pěti vnoučatům.

Ze všeho napsaného vyplývá, že se těší dobrému zdraví a neutuchajícímu životnímu elánu s optimistickým pohledem na přírodu, tak jak je z jeho působení zřejmé.

Na závěr bych Ivanovi chtěl za sebe, kolegy z výboru a početnou členskou základnu pražského kaktusářského Spolku poděkovat za dosavadní výjimečnou činnost, kterou v minulých

více než třiceti letech pro Spolek vykonal a do dalších let popřát vše nejlepší, a aby mu zdraví a životní elán ještě dlouho vydržely.

Petr Zlesák

5.1 Inzerát:

Nabídka kaktusářské literatury

Pažout, Valníček, Šubík: Kaktusy, Práce 1965

Fleischer, Schütz: Pěstování kaktusů, SZN 1969

Jelínek: O kaktusech, Práce 1972

Innes, Glass: Kaktusy, ilustrovaná encyklopedie

Weniger: Cacti of the Southwest

Fričiana, řada 15 - 36 (vázané do jednoho svazku))

Fričiana, řada 37- 46 ((vázané do jednoho svazku)

Kaktusy

1965–1967 (vázané do jednoho svazku)

1968-1970 (vázané do jednoho svazku)

1971-1973(vázané do jednoho svazku)

1974-1977(vázané do jednoho svazku)

1978-1979(vázané do jednoho svazku)

1980-1981(vázané do jednoho svazku)

1982-1983(vázané do jednoho svazku)

1984-1985(vázané do jednoho svazku)

1986-1987(vázané do jednoho svazku)

1988-1989 (vázané do jednoho svazku)

Kaktusy-Sukulenty, 1980-1983 (vázané do jednoho svazku)

Kakteen und and. Sukkulenten, vázané ročníky 31/1980 – 41/1990

nevázané ročníky 42/1991 – 49/1998

Cactus and Succulent Journal of GB, ročník 33/1971 – 35/1973 (vázané do jednoho svazku)

ročník 36/1974 – 39/1977 (vázané do jednoho svazku)

ročník 40/1978 – 41/1979 (vázané do jednoho svazku)

ročník 42/1980 – 44/1982(vázané do jednoho svazku) British

Cactus and Succulent Journal, ročník 1/1983 – 2/1984 (vázané do jednoho svazku)

ročník 3/1985 – 5/1987 (vázané do jednoho svazku)

ročník 6/1988 – 8/1990 (vázané do jednoho svazku)

Cactus and Succulent Journal US, ročník 55/1983, 56/1984, 57/1985, 58/1986, 59/1987,

60/1988, 62/1990

Ing. Vladislav Šedivý: vladsedivy@centrum.cz

5.1 Příspěvky do Věstníku posílejte na adresu:

jednatel SPKS: Ing. Lubomír Berka, Libice 10, Rybníky, 263 01, e-mail: berka.frailea@seznam.cz

předseda SPKS: Ing. Ivan Běťák, Pod Lesem 27, 143 00 Praha 412, e-mail: betak@volny.cz

<http://www.spks.cz/>; <https://www.facebook.com/SPKSPraha>